

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЛІНГВІСТИКИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ, ПРАКТИКИ І ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

До захисту допущено
Завідувач кафедри

(підпис) (ініціали, прізвище)

«» 2015 р.

Дипломна робота
освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст»

з напрямку підготовки (спеціальності) 7.02030304 «Переклад»

на тему: Реалізація комунікативних стратегій впливу у сучасному
політичному тексті та їх відтворення при перекладі
(на матеріалі англійської та української мов)

Виконала студентка 5 курсу, групи ЛА-41с
Піддема Анастасія Ігорівна
(прізвище, ім'я, по-батькові) (підпис)

Керівник викладач англ. мови Бялківська Я.В.
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали) (підпис)

Консультант
(назва розділу) (вчені ступень та звання, прізвище та ініціали) (підпис)

Рецензент
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та ініціали) (підпис)

Засвідчую, що в цій дипломній роботі
немає запозичень з праць інших
авторів без відповідних посилань

Студент _____
(підпис)

ВСТУП

Наприкінці ХХ століття виключно важлива роль мови як засобу комунікації стала очевидною не лише для лінгвістів, а й для політиків. Надання і пошук релевантної інформації в умовах глобального мультикультурного та мультимовного простору загострили проблему ефективності комунікації. Це безпосередньо стосується політиків, що професійно займаються забезпеченням взаєморозуміння та врегулюванням конфліктів у глобальному просторі, використовуючи у якості засобу комунікації природні мови.

У політичній сфері усвідомлення важливої ролі мовисформувалося у філософські та лінгвістичні проблеми співвідношення мови та влади, агітації, пропаганди і політичної реклами, інформативності та переконливості у політичній комунікації, вивчення мови як інструменту соціальної влади у демократичному та тоталітарному суспільствах, використання мови з метою впливу на свідомість широких мас, ролі мови у створенні іміджу політика, індивідуального стилю політика як мовної особистості. У лінгвістиці така тематика фактично відповідає проблемі політичного дискурсу, що стала протягом останнього часу популярним об'єктом досліджень на матеріалі різних мов.

Актуальність даної роботи зумовлена зацікавленістю багатьох вчених аналізом використання сугестивних прийомів у політичних текстах. Цей аналіз потрібен для вивчення політичного мислення суспільства і моніторингу різноманітних тенденцій у царині громадської свідомості, спроби звільнити політичну комунікацію від маніпуляції громадською свідомістю. Динамічний розвиток сучасного англомовного політичного дискурсу зумовлює інтерес дослідників у вивченні особливостей та характерних рис його функціонування в різних культурних середовищах. Тому необхідним є ознайомлення з стратегіями впливу у сучасному англійському політичному просторі та способами їх реалізації.

Об'єктом дослідження є комунікативні стратегії впливу у сучасному англійському політичному просторі, а **предметом**—особливості їх реалізації та відтворення при перекладі.

Метою даного дослідження є розгляд особливостей функціонування та реалізації комунікативних стратегій впливу у політичному просторі. Задля досягнення поставленої мети передбачається виконання **таких завдань**:

- розглянути поняття комунікативних стратегій і тактик;
- зазначити їх структуру побудови, виокремити особливості політичного дискурсу;
- виокремити особливості використання різних психотехнік політичними діячами;
- дослідити мовні засоби вербалізації комунікативних стратегій впливу у англомовних політичних промовах;
- визначити способи перекладу риторичних засобів англомовних політичних текстів.

Методологічну основу дослідження становлять методи систематизації, аналізу та синтезу, описовий метод, прийом класифікаційного аналізу, метод кількісних підрахунків, компаративний аналіз, метод знаходження перекладацьких відповідників.

Матеріали дослідження: у ході дослідження в якості фактичного матеріалу було використано 50 промов відомих американських та англійських політиків та їх україномовні переклади. Кількість одиниць дослідження – 1001.

Наукова новизна полягає у здійсненні комплексного дослідження комунікативних стратегій впливу, їх відтворення в мовленні та способи їх перекладу.

Теоретична значущість даної дипломної роботи визначається тим, що її основні положення можуть бути використані у дослідницьких роботах,

присвячених подальшому аналізу комунікативних стратегій впливу у сучасному англійському політичному просторі та їх відтворенню при перекладі.

Практична цінність полягає в тому, що даний матеріал може використовуватися при написанні курсових та дипломних робіт, наукових статей і також слугувати для використання на практиці фаховими спеціалістами.

Апробація результатів дипломної роботи. Основні положення та результати дослідження було оприлюднено на Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні філологічні студії: теоретична та прикладна лінгвістика», а також відображено у статті «Linguistic Realization of Communication Strategies and Influence Tactics in Political Discourse», опублікованій у фаховому Віснику НТУУ «КПІ» (Серія: Філологія. Педагогіка). Окрім цього, результати дипломної роботи були успішно впроваджені у лекційному курсі з дисципліни «Лінгвокраїнознавство».

Структура дипломної роботи. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, резюме англійською мовою, списку використаних джерел та додатків.

SUMMARY

This paper is dedicated to the realization of communicative strategies of influence in the English political discourse and conveying them in translation. In the modern era of political campaigns, no candidate enters the process of political debate without having carefully considered if and how such debate benefits his or her candidacy. Politics is a multifaceted phenomenon that involves a quest for power and influence where language plays an important role.

The study of linguistic means usage in English political discourse is extremely important because its main aim is to influence people's minds and to form their social opinion on some political events. It is stipulated by the interest of modern linguistic investigations in the study of political discourse in argumentative, communicative and pragmatic aspects.

The main features of communicative strategies of political discourse are stipulated by texts saturation with lexical units that give expressive color, indicate high level of speech culture. The main goal of public speech is to get the intended result through persuasion which could be achieved with the help of metaphor, repetition, metonymy, euphemism, comparison, gradation, parallelism, synecdoche, personification, litotes, idiom, hyperbole, rhetorical question, epithet, antithesis and paraphrase.

Considering the type of translation transformation typical for the aforementioned expressions, we can speak about the following: loan translation, one-for-one translation, explication, transcoding, modulation and lexical addition.

Acquaintance with all possible means of manipulations is of key importance nowadays. If linguistic and extralinguistic factors are rationally considered, they could be considered a dominant leverage over nations. Peculiarities of political discourse, usage of verbal signs, stylistic, syntactic, lexical devices and their adequate translation create special images, and only with the help of linguists they could be adequately interpreted.

ЗМІСТ

ВСТУП 4

РОЗДІЛ 1. Стратегії і тактики впливу як об'єкт вивчення комунікативної лінгвістики 7

1.1.0 Наукова інтерпретація понять «комунікативна стратегія» і «тактика впливу» 7

1.2. Класифікація комунікативних стратегій і тактик впливу 11

1.3. Політичний дискурс: визначення, функції та жанрова актуалізація 15

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 1 21

РОЗДІЛ 2. Лінгвальні особливості сучасного англомовного політичного простору 22

2.1. Мовна вербалізація психотехніки у політичному просторі 22

2.2. Лексико-стилістичні особливості англомовного політичного дискурсу 27

2.3.0 Морфолого-синтаксичні особливості англомовного політичного дискурсу 31

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2 34

РОЗДІЛ 3. Об'єктивація та відтворення при перекладі комунікативних стратегій впливу у сучасному політичному дискурсі 35

3.1. Аналіз використання комунікативних стратегій впливу англійськими та американськими політиками 35

3.2.0 Мовні засоби вербалізації комунікативних стратегій впливу у англомовних політичних промовах 38

3.3. Способи перекладу риторичних засобів англомовних політичних текстів 44

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 3 51

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ 53

SUMMARY 55

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ 56

ДОДАТОК 1. Мовні засоби об'єктивації комунікативної стратегії театральності та їх переклад 62

ДОДАТОК 2. Мовні засоби об'єктивації комунікативної стратегії на підвищення та їх переклад 165

ДОДАТОК 3. Мовні засоби об'єктивації комунікативної стратегії на зниження та їх переклад 170

ДОДАТОК 4. Відсоткове співвідношення використання лінгвостилістичних засобів 177

ДОДАТОК 5. Відсоткове співвідношення способів перекладу риторичних засобів у англійських політичних текстах 178